

בש"פ 4634/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4634/20

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי
בנצרת (כב' השופט ע' עיילבוני) בעמ"ת
64218-06-20 מיום 26.6.2020

בשם העורר: עו"ד ג'ידא נ' עספור שאהין

החלטה

1. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); איומים לפי סעיף 192 לחוק; ועבירות היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק. בתמצית, לפי כתב האישום, ביום 26.5.2020 תקף המבקש את אמו בביתה, גרסנזקלרכוש ואיים כי ירצח אותה ויתאבד בנוכחות שוטר בתחנת המשטרה שאליה הובא לאחר קרות האירוע. באירוע נוסף שהתרחש שבועיים קודם לכן, לפי הנטען, גרם המבקש נזק לרכוש אחר בבית אמו.

2. יחד עם כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים. ביום 25.6.2020, לאחר קבלת חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו של המבקש (שמצאה כי הוא כשיר לעמוד לדין), הורה בית משפט השלום בנצרת (כב' השופטת ר' שפילברג כהן) על שחרורו ממעצר בתנאים מגבילים, ובהם בין היתר כי המבקש ישהה במעצר בית בהוסטל פרטי המופעל על ידי עמותה ללא כוונות רווח (להלן: החלופה המוצעת), וכי יאסר עליו ליצור קשר עם אמו ובני משפחתה. בהחלטה נקבע כי התקבצו די נתונים המאפשרים להורות על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר, וזאת מבלי שהוכן בשלב זה תסקיר שירות המבחן בעניינו. בצד האמור הורה בית המשפט על הכנת תסקיר מעצר בעניין המבקש, וקבע דיון המשך בעניין ליום 9.8.2020.

3. המשיבה הגישה ערר על החלטה זו, וביום 26.6.2020 קיבל בית המשפט המחוזי בנצרת (כבר השופט ע' עילבוני) את הערר והורה על החזרת עניינו של המבקש לבית משפט השלום, שיכריע בבקשה למעצרו עד תום ההליכים לאחר שיתקבל תסקיר שירות המבחן. בהחלטה נקבע כי דרך המלך בהליכים מעין אלה היא לפנות לשירות המבחן, הגוף המקצועי להערכת מסוכנות, שבאפשרותו גם להציע פתרונות מותאמים לנסיבות המקרה הפרטני. בפרט בעניינו צוין כי החלופה שעליה הורה בית משפט השלום אינה מסגרת "ברורה או סגורה" ומתכונת הפיקוח שנכללה בהחלטתו אינה כוללת מפקח שזהותו ידועה ושממנו יכול היה בית המשפט להתרשם ישירות. בנסיבות אלו, אף שבית המשפט המחוזי עמד על הצורך במתן סיוע טיפולי למבקש, נקבע כי בנסיבותיו הייחודיות של המקרה דנן (ובין היתר על רקע המיוחדות בכתב האישום), יש להציג לפני בית משפט השלום תמונה מלאה בעניינו של המבקש, ובכלל זאת תסקיר מטעם שירות המבחן.

4. מכאן הבקשה שלפניי. המבקש טוען כי לא היה מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט השלום, משעה שזה התרשם באופן בלתי אמצעי מעניינו ומנסיבות חייו, ומצא כי החלופה המוצעת מספיקה, ללא צורך להסתייע בתסקיר מעצר. עוד נטען כי החלטתו של בית המשפט המחוזי מעוררת קושי, וזאת במקרה שבו עמדתו של שירות המבחן ביחס לחלופה שהוצעה תהיה שונה מהתרשמותו של בית משפט השלום בהחלטה נושא ההליך שלפנינו. עוד נטען כי הותרת המבקש במעצר מאחורי סורג וברח עד לקבלת תסקיר המעצר עלולה להוביל לפגיעה במצבו הנפשי, ולסכן את בריאותו נוכח סכנת ההידבקות בנגיף הקורונה. לדברים אלה הוסיף המבקש כי מותבי מעצרים שונים הורו על שחרור נאשמים בעבירות דומות להוסטל שנדון בעניינו, וגם מטעם זה לא היה מקום להתערב בהחלטת בית משפט השלום.

5. למען שלמות התמונה יוער כי ביום 7.7.2020 הגיש המבקש הודעה, ולה צורפה הודעת הבהרה שהוגשה מטעם מפקח מחוזי מעצרים בשירות המבחן למבוגרים (מחוז חיפה והצפון) לבית משפט השלום ביום 5.7.2020. בהודעה זו צוין כי על רקע המגבלות החלות על עבודת שירות המבחן בגדרי משבר הקורונה, משך הזמן המשוער עד להגשת תסקיר המעצר בעניינו של המבקש שעומד על 6-7 שבועות. עוד צוין בא כוח המבקש כי הבהרה זו נשלחה טרם הודיעו קציני המבחן על יציאתם לשביתה ביום 6.7.2020, דבר העלול אף להוביל לעיכוב נוסף.

יצוין כי עיון ב"נט המשפט" מעלה כי בהחלטה יום 6.7.2020, בהמשך להודעה מטעם שירות המבחן, קבע בית משפט השלום דיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים ליום 27.7.2020, ושירות המבחן התבקש "לעשות מאמץ ולהגיש תסקיר" עד למועד זה. בהחלטה צוין כי ניתנה לשירות המבחן ארכה קצרה יותר מזו שהתבקשה, וזאת בשל נסיבותיו המיוחדות של המקרה דנן.

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובהחלטות הערכאות הקודמות, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. כידוע, על החלטת בית משפט מחוזי בערש עניינו החלטה הנוגעת למעצרו לא מוקנית זכות לערור, ולשם כך יש לקבל רשות מבית משפט זה (סעיף 53(א1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). אמתהמידה למתן רשות כאמור היא מצמצמת, וזו

ניתנת במקרים מעוררים שאלה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, או במקרים המגלים נסיבות מיוחדות, ובכלל זאת כאשר קמה הפגיעה בלתי מידתית בזכות לחירות (בש"פ 6769/19 אלקיעאן נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (25.10.2019); בש"פ 873/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (4.2.2018); בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (17.4.2011)). המקרה שלפניי לא בא בקהל המקרים האמורים. בית המשפט המחוזי עמד בהחלטתו על הצרכים הטיפולים המתעוררים בעניינו של המבקש, אך מצא כי קיים ספק בנוגע ליכולתה של

החלופה המוצעת לתת מענה למסוכנות הנשקפת ממנו, הנלמדת מהתיאור בכתב האישום. לפיכך נמצא כי בנסיבות הפרטניות של המקרה נדרש תסקיר מטעם שירות המבחן על מנת שתהיה מונחת לפני בית המשפט תשתית מלאה עובר להחלטה בבקשה לעצור את המבקש עד תום ההליכים, תוך שהודגש כי לאחר קבלת התסקיר יהיה בית משפט השלום רשאי "להחליט כל החלטה שימצא לנכון על פי שיקול דעתו" (שם, בעמ' 8). משכך, לא מצאתי כי בהחלטת בית משפט המחוזי יש כדי לכבול את ידיו של בית משפט שלום בהחלטה עתידית שיקבל בעניינו של המבקש, ואף יתר הטענות בבקשה שלפניי לא מגלות עילה לבירור נוסף לפני בית משפט זה לפי אמות המידה שעליהן עמדתי. אעיר כי לא נעלמה מעיני טענת המבקש בנוגע למשך הזמן הצפוי עד להגשת תסקיר בעניינו (בין היתר נוכח השבתת העבודה של קציני המבחן בימים האחרונים). ככל שיתברר כי לא ניתן יהיה לעמוד בלוחות הזמנים שהתווה בית משפט השלום בהחלטתו מיום 6.7.2020, שמורה למבקש האפשרות לפנות לבית משפט השלום בהליך מתאים והוא יחליט בדבר כחכמתו, מבלי שאביע עמדה לגופם של דברים.

הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, כ' בתמוז ה'תש"ף (12.7.2020).

ש ו פ ט